३२ अजीर्णरोगः "त्वया कृतं पुरा कर्म यदयुक्तञ्च तच्छृणु। कृत्वा पाकञ्च पाकाग्निं शमयित्वा जलेन च। भोजनञ्च कृतं तस्मादजीर्णत्वमुपागतः"।

३३ अतीसार "अथातीसारो राजेन्द्र! जायते येन कर्म्मणा। देहिनां दोषदुर्वृत्तः प्रशाम्यति यतः शृणु। अत्यन्तगुप्तं पापिष्ठं निरुच्छ्वासकनामकम्। सोपद्रवञ्च नरकं विषमोपद्रवाकुलम्। निर्वातभूम्नणा युक्तं दंशकादिपरिप्लुतम्। पच्यन्ते पापिनस्तत्र वर्षलक्षायुतत्रयम्। यज्ञाग्निदूषका ये च ये च दानविलोपकाः। परस्य छागं चौर्य्येण यातयन्तीह तेऽधमाः। नरकान्ते मत्स्ययोनौ भूत्वा वर्षत्रयं पुनः। मानुषत्वमनुप्राप्य अतीसारेण गृह्यते"।

३४ ग्रहिणी "अत्यर्थं संग्रहं ये च कुर्वन्ति धनलुब्धकाः। न दास्यन्ति न चाश्नन्ति हव्यं कव्यञ्च किञ्चन। तथा गोभूमिहर्त्तारो निष्ठुरा ये च गृध्रकाः। अदुष्टापतितां भार्य्यां यौवने यः परित्यजेत्। स मृतः पच्यते राजन्! स्वकर्म्मवशतः शृणु। नरकञ्च पूरीषाख्यं प्रलयानलपीडितम्। कल्पकोटिशतं तत्र दह्यन्ते पापदेहिनः। नरकान्ते गजयोनिं म्रियते प्राप्य बन्धनात्। तस्मात्तु मानुषीं योनिं ततः प्राप्यावसीदति। ग्रहणीरोगवान् भूत्वा पशुद्रव्यधनादिकम्। प्राप्यते विविधैर्दुःखैस्तस्य वक्ष्यामि निष्कृतिम्"।

३५ पाण्डुरोगः "शृणु राजन्! प्रवक्ष्यामि पाण्डुरोगोद्भवो यतः। परभार्य्यारतोयश्च नरश्चैवान्त्यजारतः। स मृतः किङ्करैर्याम्यैर्बद्धः शृङ्खलया दृढम्। निष्ठुरैस्ताड्यमानस्तु क्रन्दमानो मुहुर्मुहुः। शोचमानः स्वकं कर्म्म प्रचलंश्च पदेपदे। संयमन्यां प्रवेश्यैनं दक्षिणद्वारिभीषणे। शमनाग्रं समानीय परभार्य्याभिमर्दकम्। ततोऽमुं यमदूतोऽपि दृढं बद्ध्वा निरन्तरम्। तं दृष्ट्वा चित्रगुप्तेन पापकर्मानुसारतः। प्रत्यक्षञ्चावदत् सर्व्वं दुश्चेष्टादिकमस्य वै। कथितोऽयं दुराचारः परस्त्रीरमणप्रियः। नयस्व नरकं भीमं ज्वलन्तीमायसीं शिलाम्। भृशमालिङ्गनञ्चास्य कारयन्ति यमाज्ञया। वर्षायुतसहस्रे द्वे परं तापञ्च विन्दति। पुनः स्वकर्म्मपाकेन ज्वलदग्निमये ह्रदे। विलिप्तो दह्यते तत्र वेष्ट्यमानः स्वकर्म्मणा। वर्षलक्षसहस्राणि नव सप्तायुतानि च। तस्माद्भूमिपथं गत्वा मानुषत्वमवाप्य च। पाण्डुरोगमनुप्राप्य क्षीणचेताः प्रपद्यते"।

३६ कामला "भक्तादीनान्तु चौरा ये गतिं तेषां ततः शृणु। आयुःशेषे तु ते याम्यैर्गणैर्नीता यमाज्ञया। घोरा पुरीति विख्याता पिङ्गला नाम दुस्तरा। पिशाचास्तत्र तिष्ठन्ति स्वकर्म्मवशपीड़िताः। यत्र संवर्द्धते नित्यं क्षुत्पिपासामहोद्धता। भक्तचौरान् जनांस्तत्र प्रवेश्य यमकिङ्करैः। प्रयान्ति सदनं याम्यं चित्रगुप्तोऽस्ति यत्र वै। स तत्र भक्तचौरश्च पिशाचकुलवेष्टितः। भक्तसंख्याप्रमाणेन वसति तत्र कर्म्मतः। कर्म्मान्ते वायसीं योनिं प्राप्य दुःखञ्च विन्दति। काकोऽष्टादश वर्षाणि तस्मात् कङ्कः प्रजायते। सोऽपि द्वादशकं जीवेत्ततोभवति मानुषः। कामलारोगवान् भूत्वा तद्दोषजनितेन च"।

३७ कासः "कासः पञ्चविधोराजन्! जायते येन कर्म्मणा। तदहं विस्तराद्वक्ष्ये भूप! कर्मवशाद्यतः। येन दग्धोजनो नित्यं मिथ्यावाक्यैः सुदारुणैः। पित्तप्रबलकं कासं प्राप्य कासेन सीदति। ब्राह्मणस्थानविध्वंसी वातकासार्द्दितोभवेत्। गृह्यते श्लेष्मकासेन जलाशयस्य विघ्नतः। ब्रह्मविष्णुशिवं यस्तु भिन्नभावं प्रपश्यति। सन्निपातोत्थकासेन गृह्यते त्वमतः शृणु। अयज्ञेन पशुं हत्वा भुङ्क्ते मांसन्तु योनरः। सर्वदोषोत्थकासेन गृह्यते शृणु भूपते!। इति कासपरिज्ञानं कथितञ्च मया शृणु। पुनस्ते कथयिष्यामि यत्ते मनसि वर्त्तते। राजोवाच। श्रुतं कासपरिज्ञानं कर्मणा येन जायते। नरकं श्रोतुमिच्छामि त्वत्तोब्रह्मविदां वर!। भृगुरुवाच। स तु कर्म समासाद्य पच्यते यत्र तच्छृणु। चिन्तयन् स्वानि कर्माणि रोदमानोनिरन्तरम्। करम्भवालुकानामनरकं योजनायुतम्। कूपाकारं भृशं दीप्तं वालुकाङ्गारकण्टकैः। दह्यते भिद्यते तत्र वर्षलक्षत्रयावधि। नरकाज्जायते दुर्गे जले कुम्भीरसंज्ञकः। कुम्भीराच्छूकरोभूत्वा जीवेद्वर्षचतुष्टयम्। तस्माद्वृषत्वमासाद्य महाभारवहोभवेत्। तदन्ते मानुषीं योनिं संप्राप्य परिदह्यते। असाध्यकासरोगेण तप्यमानोऽवसीदति"।

३८ श्वासकासः। "श्वासकासो महानुग्रो भवेद्देहाभिघातकः। उद्भवेत् कर्मणा येन तन्मे निगदतः शृणु। महोर्द्ध्वच्छिन्नतमकक्षुद्रभेदाच्च पञ्चधा। श्वासः संजायते नृणां पृथक्कर्मवशानुगः। यस्तु यज्ञमनासाद्य पशुश्वासं निरुध्य च। हन्ति, खादति वा मोहात् महाश्वासेन१ गृह्यते। पौराणिककथामध्ये यस्तु वाचाऽन्यथा वदेत्। ऊर्द्ध्वश्वासं२समासाद्य दुनोत्यहरहर्भृशम्। निषिद्धदान-